

חומת הפרדה ו"מרחב התפר" - טיפול בזמן אמת
דוגמאות למקרים שטופלו בידי מוקד החירום שהפעיל המוקד להגנת הפרט בשנים 2002-2010

פלסטיני תושב הכפר ברטעה מגיע ב-14.8.2006 במכוניתו לשער בחומה המוביל אל כפרו, המצוי באזור שנכלא בתוך "מרחב התפר". האיש מחזיק בהיתר המאפשר לו לעבור דרך השער במכוניתו, אולם החיילים אינם מתירים לו לעשות זאת משום שבנו בן החודשיים, הנמצא עימו במכונית, נחשב בעיניהם "נוסע ללא היתר", שאינו רשאי לעבור במעבר המיועד לכלי רכב. מוקד החירום יוצר קשר עם התא ההומניטארי של המינהל האזרחי ודורש שיתירו לאב ובנו לעבור - ללא הועיל. בתום עיכוב של למעלה משעתיים מודיעים חיילי המחסום לאב כי עליו למסור את בנו לאחד מבני הכפר, והלה יעבירו בפתח המיועד להולכי רגל, ואילו הוא עצמו יעבור בפתח המיועד למכוניות. וכך היה. האב ובנו בן החודשיים חוצים את החומה בנפרד.

ב-31.8.2008 מסרבים חיילים לאפשר לפלסטיני לחצות את חומת הפרדה עם חמורו בדרכו לח'רבת אלרעדיה - קהילה כפרית קטנה שמצאה עצמה כלואה ב"מרחב התפר" לאחר הקמת החומה. לטענת החיילים, שמונת שקי הקמח שהחמור נושא הם כמות מסחרית הטעונה תיאום מראש, מאחר שאין להכניס לאזור יותר משני שקים בבת אחת. לאחר התערבות מוקד החירום מתאפשר המעבר - עם החמור ועם כל שקי הקמח.

ב-12.11.2009 מבקש תושב הכפר ח'רבת אום ריחאן שב"מרחב התפר" להעביר דחפור בשער חומת הפרדה כדי להכניסו לטיפול מכאני במוסך בג'נין. הוא מנסה לתאם זאת עם המת"ק, אך לא זוכה למענה. מוקד החירום פונה לצבא בניסיון לברר מדוע לא נמסרה תשובה. תחילה טוענים גורמי הצבא שיש להגיש בקשה מסודרת בכתב, אך לבסוף הם מסתפקים בתיאום טלפוני. לאחר שנעשה התיאום מגיע האיש לשער עם הדחפור אך החיילים מסרבים להתיר לו להעבירו. מוקד החירום מתערב שוב והדחפור עובר, וכעבור יומיים, לאחר תיאום נוסף, הוא חוזר לכפר.

ב-20.6.2010 מונעים חיילים מרופאה פלסטינית לעבור בשער בחומת הפרדה לכיוון ח'רבת אום ריחאן שב"מרחב התפר", אך על פי שהיא מחזיקה בהיתר המיועד לאנשי צוות רפואי. בירור מצד מוקד החירום מעלה שמדובר במניעה המכונה בעגה הצבאית "אי סגירת מעגל": ברישומי הצבא מצוין שהרופאה חצתה את החומה לכיוון השטח הסגור אבל לא מצוין שחזרה משם. מבחינת הצבא, המסקנה המיידית במקרה כזה היא שהרופאה עברה מ"מרחב התפר" לישראל ללא היתר. בעקבות התערבות מוקד החירום נקראת הרופאה לשער וניתן לה לעבור. המניעה מוסרת ממחשבי הצבא.